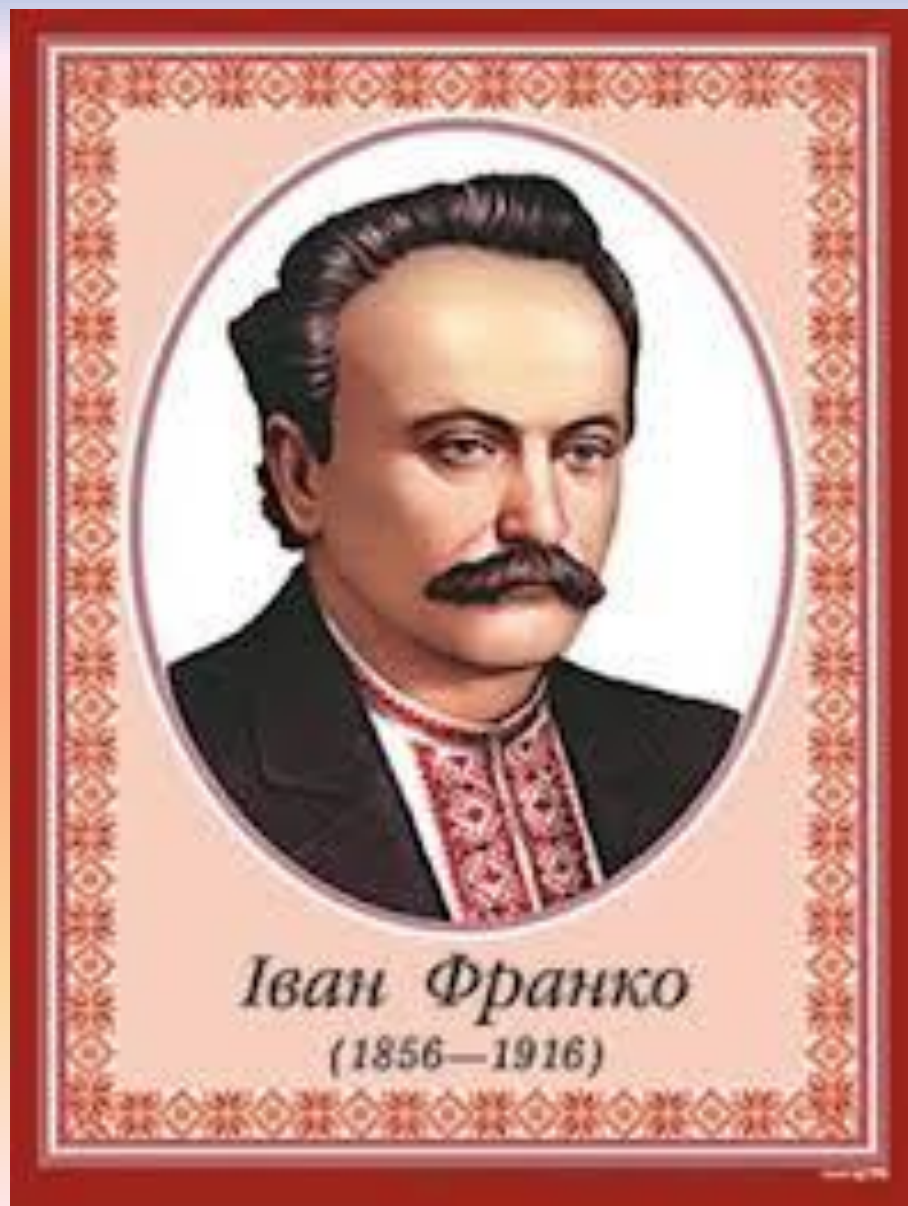

І. Я. Франко

ІВАН
ФРАНКО

Соїмне
Криво

Фокусуючі запитання:

- **Як звати головного героя новели?**
- **Поясніть другу назву новели «Із записок відлюдька».**
- **Напередодні якого свята відбуваються події?**
- **Розкажіть про спосіб життя Хоми.**
- **Хто така Сойка, як її справжнє ім'я ?**
- **Які образи-символи є в новелі?**
- **Чому розлучились герої?**
- **Доведіть, що Хома і Марія справді кохали одне одного.**
- **Поясніть початок листа : «Чи тямиш мене?»**
- **Якою була поведінка Хоми під час читання листа, про що це свідчить?**
- **Чому Сойка наважилась через 3 роки все-таки повернутися до Массіно?**
- **Що символізують крила давно вбитої сойки?**

Сюжетний ланцюжок:

- **Експозиція:** Герой – естет готується до зустрічі Нового року. Ніщо суспільне його не хвилює. Він самотньо милується мистецтвом, книгами, квітами.
- **Зав'язка:** Лист від незнайомки.
- **Розвиток дії:** Історія кохання Марії до Массіно, ревності до сойки, брак пристрасі з боку чоловіка.
- **КУЛЬМІНАЦІЯ:** Втеча з практикантом, пограбування батька Генріхом.
- **Розвиток дії:** Перебування із Зигмундом у банді злочинців; допомога крадіям. Арешт Зигмунда; поїздка в Іркутськ із Володею. Нудьга. Програш у карти. В руках у купця. Напад на купця. Героїня стає другою дружиною капітана-ісправника Серебрякова. Втеча Марії в Порт-Артур. Російсько-японська війна. Догляд за пораненим чоловіком. Мрія про Массіно.
- **Розв'язка:** Герой – оповідач змінює свої погляди, починає розуміти справжнє життя. Марія повертається до нього.
- **Позасюжетні елементи:** описи (пейзажі, портрети), роздуми героя, коментарі.

На театральній сцені:

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР
ім. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

МАЛА СЦЕНА

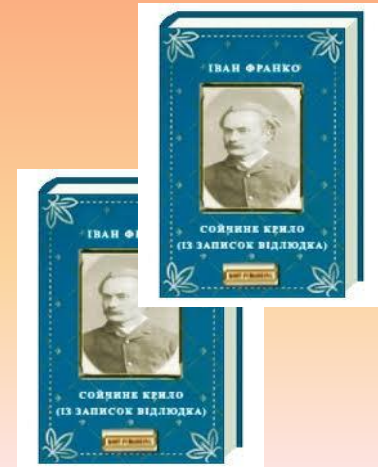
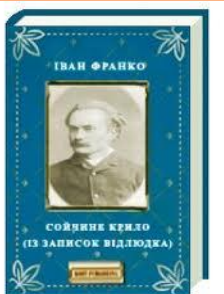
100-річчю від дня народження
Анатолія Кос-Анатольського
присвячується...

І. Франко
(інсценізація Р. Валька)

Сойчине крило

сповідь
без антракту

Художній керівник театру - засл. арт. України Л. Скрипка. Директор театру - Ю. Марчак.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ
РАЙОННИЙ НАУКОВО-МІСЬКИЙ
ЦЕНТР НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
ДОПОМОГИ ТА СПІВРОБІТНИЦЬКА
ТЕАТР ІВАНА ФРАНКА

Іван Франко

СОЙЧИНЕ КРИЛО

Мелодраматична історія

Адреса театру: вул. Дарина, 9
Харківський Будинки Архитектора
Контактні телефони:
999-523-35-55, 063-720-90-48

Танцю виступи за підтримки Фонду Івана Юзюк
Художній керівник і режисер виступу:
Мелодраматична історія України Світлана Підгорецька

Іван Франко СОЙЧИНЕ КРИЛО

Мелодраматична історія

Адреса театру: вул. Дарина, 9
Харківський Будинки Архитектора
Контактні телефони:
999-523-35-55, 063-720-90-48

Танцю виступи за підтримки Фонду Івана Юзюк
Художній керівник і режисер виступу:
Мелодраматична історія України Світлана Підгорецька

Іван Франко СОЙЧИНЕ КРИЛО

Мелодраматична історія

Адреса театру: вул. Дарина, 9
Харківський Будинки Архитектора
Контактні телефони:
999-523-35-55, 063-720-90-48

Танцю виступи за підтримки Фонду Івана Юзюк
Художній керівник і режисер виступу:
Мелодраматична історія України Світлана Підгорецька

Іван Франко СОЙЧИНЕ КРИЛО

Мелодраматична історія

Адреса театру: вул. Дарина, 9
Харківський Будинки Архитектора
Контактні телефони:
999-523-35-55, 063-720-90-48

Танцю виступи за підтримки Фонду Івана Юзюк
Художній керівник і режисер виступу:
Мелодраматична історія України Світлана Підгорецька

Іван Франко СОЙЧИНЕ КРИЛО

Мелодраматична історія

Адреса театру: вул. Дарина, 9
Харківський Будинки Архитектора
Контактні телефони:
999-523-35-55, 063-720-90-48

Танцю виступи за підтримки Фонду Івана Юзюк
Художній керівник і режисер виступу:
Мелодраматична історія України Світлана Підгорецька

ІВАН ФРАНКО

УВЕРТЮРА ДО ПОБАЧЕННЯ

Сценічна версія Андрія Приходька за новелою І. Франка «Сойчине крило»

Художник-постановник

Воліна Адамска

Художник по костюмах

Ірина Батько

Художник по світлу

Владислав Тафісто

Звукаррежисер

Олександр Пліса

МАРІЯ -
Наталія Норман

МАСІНО -
Остас Ступка

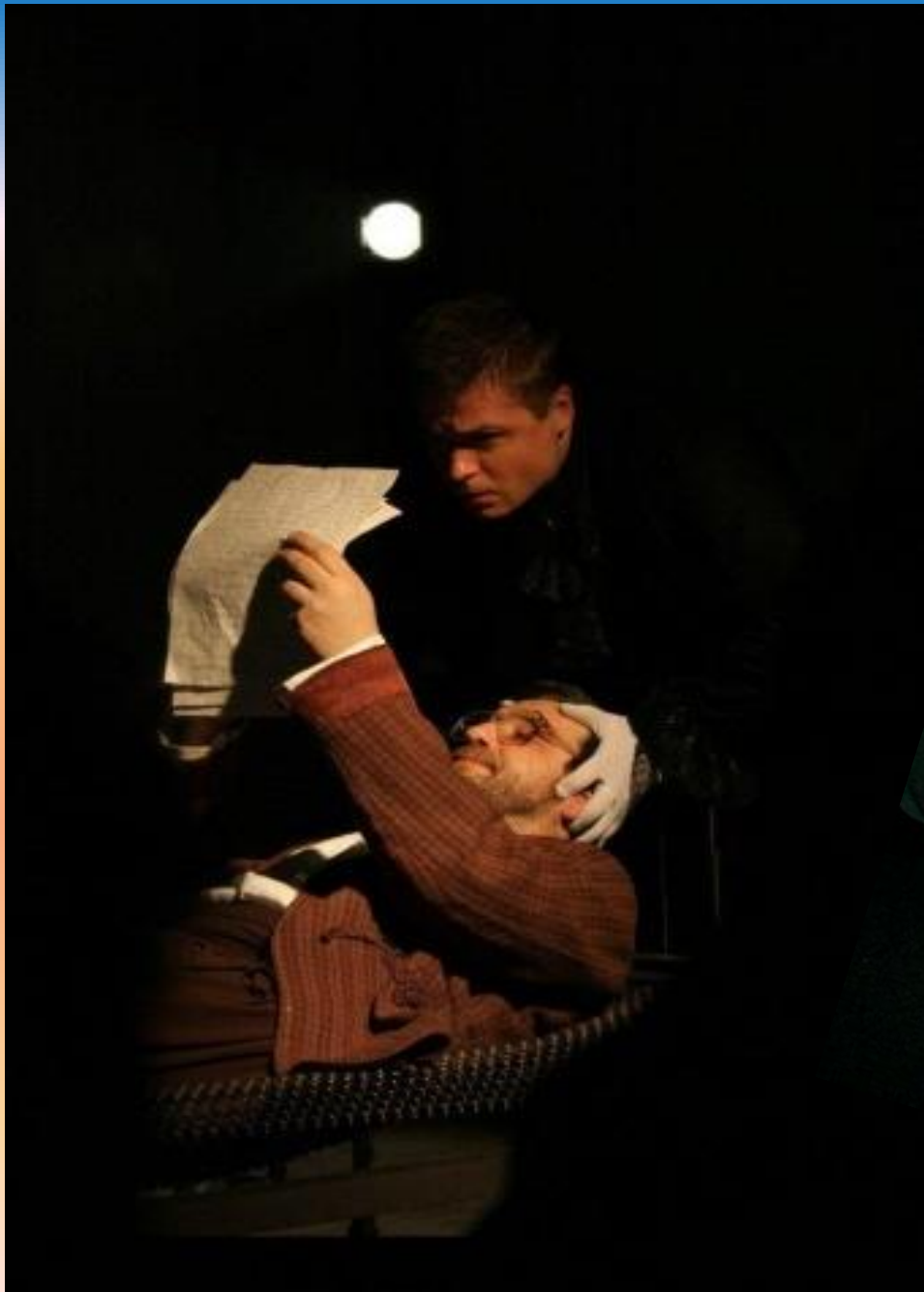

DaM's photo '09

Сойчине крило

Сойка (*Garrulus glandarius*), птах родини воронових,
вдіграє роль "поліцейського лісів":

- вона завжди на сторожі, своїм скрипучим голосом подає знак лісовим мешканцям про появу людини набагато раніше чим людина її помітить. Довжина тіла близько 34 см, вага 147 — 196 г. В природі сойка уникає відкритих місць, більше любить перельоти з крони на крону. По землі пересовується невпевненими стрибками, тому внизу довго не затримується. Також сойка має здатність переймати звуки інших птих.
- Імітаторські здібності сойки достатньо хороші. Їй підвладні, напевно, не тільки всі звуки живої природи, а й нескінченна різноманітність механічних звуків. Сойка може "стукати", ніби вдаряє дзьобом об дерево, "скрипіти", як незмазане колесо воза. Іноді можна опинитися свідком і спільного співу сойок. Кожна з них навперебій спочатку видає мінорну свистячу трель, після якої йдуть тихий клекіт, щиглики, глухий передзвін. До квітня подібні концерти закінчуються, після чого спів сойки можна тільки іноді почути на гніздовій ділянці. *У всіх випадках спів сойки - явище вкрай короткочасне і нерегулярне. Воно припиняється з появою гнізда*, і аж до вильоту пташенят сойка робиться однією з наймовчазніших і лякливих птахів.
- Сойка належить до найбільш обдарованих пересмішників. Альфред Брем так описує здібності сойки: "Іноді птах кричить, як кішка: "мяу ", а нерідко глухим черевомовним голосом, але абсолютно ясно вимовляє слово" маргольф "... вона відтворює всі звуки і шуми, які чує у своїй окрузі. Вона так досконало передає нявкаючий заклик мишоїда, що здається, ніби це властивий їй самій, а не запозичений крик ... Іноді сойки вчаться вимовляти окремі слова, а частіше насвистувати короткі мелодії".

Короткий зміст:

Оповідач говорить, що завтра Новий рік і сорок років із дня його народження. Він хотів би зустріти це свято спокійно, з гідністю, як робить це вже два роки поспіль. Раніше він теж зустрічав Новий рік у великій веселій і шумній компанії. Але тепер такого не хоче. Він послухає улюблену музику, прочитає журнали, помилується квітами, що саме розквітли, може побути хоч дитиною, хоч героєм, головне — самим собою. З товаришами по роботі, з друзями, знайомими він поводитьсь чемно, навіть дружньо, але стримано, нікого не впускає у свою душу, та ніхто особливо й не прагне цього.

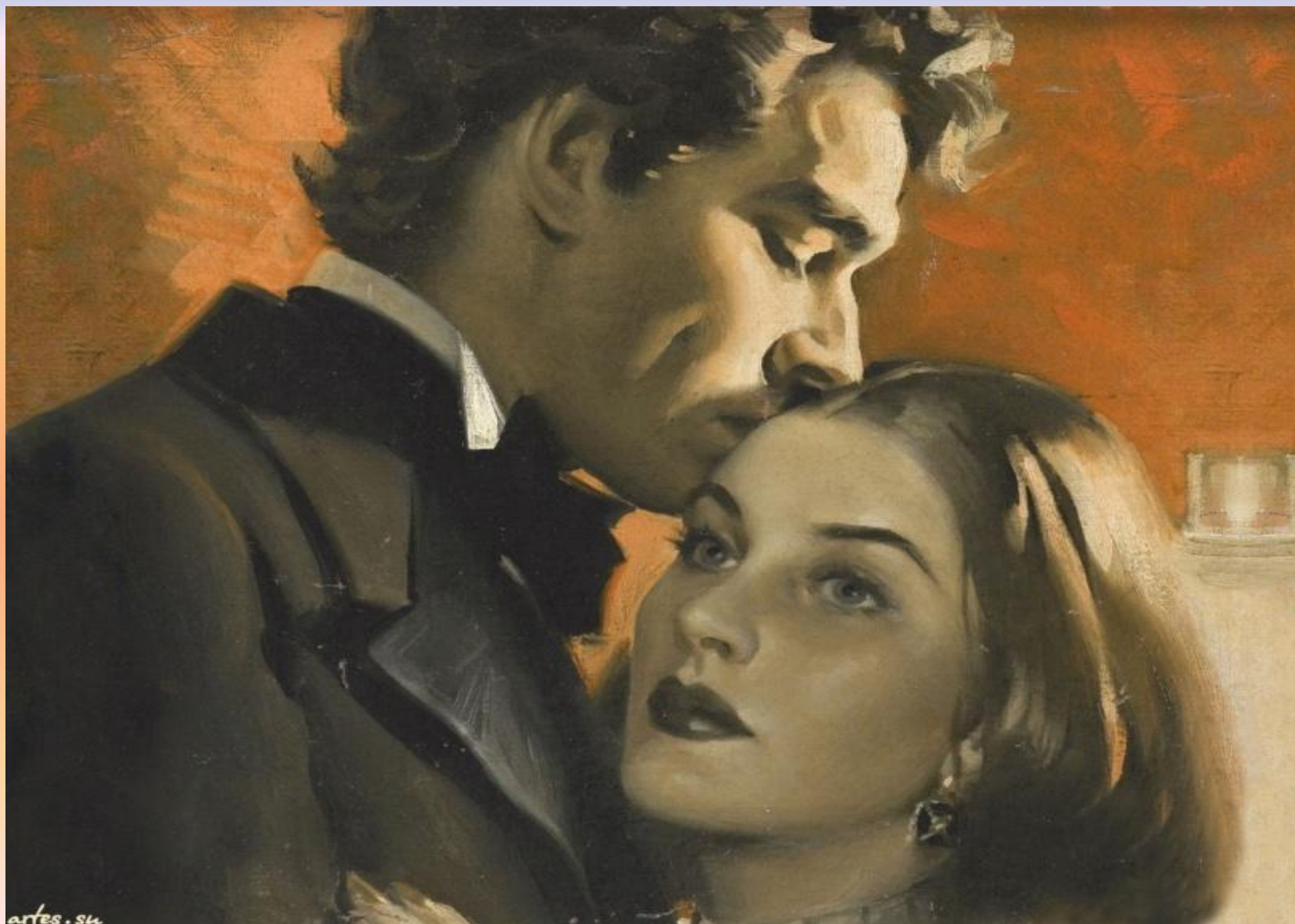
Раптом служник приносить йому листа з далекого Порт-Артура. Оповідач сумнівається, відкривати його чи ні, читати чи так просто вкинути у вогонь. Адже там, мабуть, скільки слів написано, а відомо ж, що досить одного, щоб убити людину чи на довгі літа зробити її нещасливою. Все-таки відкрив. Це був лист від дівчини, з якою він колись зустрічався і про яку думав, що її вже давно й на світі немає. Вона жартівливо називала себе Сойкою,

і в листі лежало засушене сойчине крило.

Маня була дочкою лісника. Вони познайомилися в лісі, і його вразив її дивний мисливський одяг, її сміх, безжурна енергія, що так і випромінювалася з неї. Сойка питала в листі, чи пам'ятає він її сміх, їхні зустрічі під хатиною, те, як дивилася на них сойка з дерева, як вона почала ревнувати пташку до коханого, котрого та будила раніше за неї, як убила ту сойку з рушниці, а потім довго плакала. Вона зізнається, що грала з ним, але так, як кокетує квітка, розкриваючи ніжні пелюсточки й розливаючи навколо себе чарівні пахощі.

**Він був спокійним, лінивим егоїстом,
тому не втримав її коло себе.**

Одної ночі вона втекла з молодим практикантом Генрисем. Але гірко помилилася. Скромний хлопець виявився зовсім не тим, за кого себе видавав, а злодієм. І поїхали вони не до багатих родичів Генрися, а за кордон у вояж разом із бандою крадіїв. Коли Генрися заарештували, вона змушена була врятувати того, забивши поліцмейстера. Тепер вона сидить у Порт-Артурі, де триває війна з японцями, біля тяжко пораненого чоловіка й чекає, коли стане вільною. Вона береже ту червону в білих цятках сукню, в якій втекла, і хоче приїхати в ній до нього, аби лиш тільки його побачити, якщо він хоч краплину пам'ятає її та свої до неї почуття.

Тільки багато пізніше дізналася, що її батька обікрали, забрали гроші зі скарбниці, він швидко після того помер, так і вважаючи її злодійкою. Генрися, цього нікчемного п'яничку-зłodюжку, нібито впіймали знову, і він зник назавжди. А Маня дісталася їхньому ватажку, Зигмунду. Якось арештували й того. Вона залишилася вільною. Сіла в поїзд і поїхала. У дорозі познайомилася з інженером Володею, швидко з ним змовилась і поїхала за його призначенням до Сибіру. У глухомані Володі швидко все набридло, він почав пити й грати в карти, поки й програв її саму багатому золотопромисловцю, ласому до жінок.

Навесні біля Красноярська на них напали якісь волоцюги і вбили Никанора Ферапонтовича, а її забрали. Це виявився той же Зигмунд. Але Маня дісталася іншому, їхньому ватажкові. Зигмунд навів роту солдатів, ватажка вбили, арештували й наводчика. Жінка дісталася капітану-справнику, і це було найтяжче, найстрашніше з того, що вона зазнала в житті. Капітан тримав її разом із законною дружиною. І п'яний бив обох, не розбираючи. Нарешті Маня втекла від нього, хотіла утопитися, але натрапила на поїзд, яким їхали війська на війну з Китаєм. І поїхала з ними, їй було байдуже, куди і з ким. Тепер ось грають гармати, напевне, починається новий штурм. Але вона йде до моря, щоб передати листа китайцеві, і вірить, що Вони все-таки колись зустрінуться, якщо не на цьому світі, то на тому.

Оповідач схаменувся близько дванадцятої. Оце так свято, проведене в сльозах! Мабуть, романтична дівчина повидумувала... Де вона тепер?

Раптом дзвінок у передпокої. Івась говорить, що прийшла якась дама у вуалі й хоче бачитися з паном радником. Зняла хутро й сидить у легкій червоній сукні з білими цятками.

Коментар:

У новелі І. Франка «Сойчине крило» змальована жіноча доля в новітній інтерпретації. Героїня дуже помилилася у своєму виборі, і це призвело до тяжких моральних та фізичних страждань. Тому вона згадує своє перше чисте й незаплямоване кохання, хапається за нього, хоч у листі, як за рятівну соломину. Герой-адресат уособлює боротьбу між байдужим, відстороненим від людських пристрастей естетом і живим чоловіком з живими почуттями. Його настрої та світогляд змінюються разом із перипетіями в листі; перемагають добро й великодушність.

Продовження сюжетного ланцюжка до твору І. Франка « Сойчине крило» (зразок)

Експозиція: Входить до кабінету Хоми Марія. Обоє спочатку мовчать.

Зав'язується розмова.

Розвиток дії: Вони поринають у спогади. У обох шалено б'ється серце.

Кульмінація: Хома робить відважний крок і пропонує Марії одружитися, бо після сьогоднішньої зустрічі не уявляє своє життя без неї.

Розвиток дії: Дівчина сприймає цю пропозицію не серйозно, бо не може повірити в його щирі наміри після всього, що вона вдіяла. Массіно знову поринає у самотнє життя, ні з ким не спілкується. Марія весь час думає про Хому. Усвідомлює, яку помилку допустила. В якусь мить кидає усі справи і їде до Массіно.

Розв'язка: Він не тримає зла на Марію і добре її розуміє. Дівчина приймає пропозицію одружитися. Вони щасливо доживають свої останні роки життя.

Питання для обговорення:

- Хто винен у тому, що Хома та Марія розлучилися?
- Чи зустрілися б вони, якщо б Марія не надіслала листа?
- Як ви розцінюєте той факт, що вона першою пішла на примирення?
- Які якості повинні виробити в собі закохані, щоб не розлучатися?

*Проблемне питання:
Чому Іван Франко ввів
образ пташки сойки?*

ДЖЕРЕЛА:

- fij.com.ua/.../588-Onovlennya_dush_V_dly...